

ΑΠΟΣΤΟΛΕΑΣ - SENDER
«ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΝΔΥΛΙΩΤΩΝ»
ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΥ 23 - 10437
ATHENS - GREECE

ΠΑΡΗΡΩΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
ΚΕΜΠ.ΑΘ.
Αριθμός Αδείας
4421

Τά Κανδυλιώτικα

Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση του Συλλόγου των εν Αθήναις και απανταχού Κανδυλιωτών Αρκαδίας "Η ΠΡΟΟΔΟΣ" - ΚΩΔΙΚΟΣ: 4431 • ΕΤΟΣ 17ο Αριθ. Φύλλου 64 • ΙΟΥΛΙΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2009

<http://www.kandyliotika.gr>
e-mail: kandyliotika@yahoo.co.uk
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΥ 23 ΑΘΗΝΑ - 104 37

ΤΟ ΝΕΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Την 2-6-2009 συγκροτήθηκε σε σώμα το εκλεγέν με τις αρχαιρεσίες της 24-5-09 νέο Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας, στο οποίο ευχόμαστε ευόδωση του έργου του.

Η σύνθεσή του είναι η εξής:
Ευσταθίου Χρ. Παναγιώτης Πρόεδρος
Προκόπος Γ. Βασιλείος Αντιπρόεδρος
Γιαννιά-Οικονομοπούλου Αθηνά Γραμματέας
Δούκας Χαρ. Νικόλαος Ταμίας
Ευσταθίου Γ. Ευστάθιος μέλος
Ζανιά-Χουντάλα Νίκη μέλος
Δεληγιάννη Π. Κων/να μέλος

ΠΟΙΗΤΙΚΟ ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ

«Ρωμισύνη»

(απόσπασμα)

«Αυτά τα δέντρα δε βολεύονται με λιγότερο ουρανό
αυτές οι πέτρες δε βολεύονται κάτω απ' τα ξένα βήματα
αυτά τα πρόσωπα δε βολεύονται παρά μόνο στον ήλιο
αυτές οι καρδιές δε βολεύονται παρά μόνο στο δίκιο.

Ετούτο το τοπίο είναι σκληρό σαν τη σιωπή
σφίγγει στον κόρφο του τα πυρωμένα του λιθάρια
σφίγγει στο φως τις ορφανές ελιές του και τ' αμπέλια του
σφίγγει τα δόντια. Δεν υπάρχει νερό. Μονάχα φως.
Ο δρόμος χάνεται στο φως κι ο ίσκιος της μάντρας είναι σίδηρο.

Τα μάτια τους είναι κόκκινα απ' την αγρύπνια.
Μια βαθιά χαρακιά σφηνωμένη, ανάμεσα στα φρύδια τους
σαν ένα κυπαρίσσι ανάμεσα σε δυο βουνά στο λιόγερμα.

Το χέρι τους είναι κολλημένο στο ντουφέκι
το ντουφέκι είναι συνέχεια του χεριού τους
το χέρι τους είναι συνέχεια της ψυχής τους
έχουν στα κείλια τους απάνου το θυμό
κι έχουν τον καπμό βαθιά βαθιά στα μάτια τους
σαν ένα αστέρι σε μια γούβα αλάτι.

Όταν σφίγγουν το χέρι, ο ήλιος είναι βέβαιος για τον κόσμο
όταν χαμογελάνε ένα μικρό κελιδόνι φεύγει
μέσα απ' τα άγρια γένια τους

όταν κοιμούνται δώδεκα άστρα πέφτουν απ'
τις άδειες τσέπες τους
όταν σκοτώνονται η ζωή τραβει την ανηφόρα
με σημαίες και με ταμπούρα.

Γιάννης Ρίτσος
Από την «ΑΓΡΥΠΝΙΑ»
1941-1953
Εκδόσεις «ΚΕΔΡΟΣ»

ΑΥΓΟΥΣΤΙΑΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Το Δ.Σ. του Συλλόγου έχει προγραμματίσει τις παρακάτω εκδηλώσεις για το μήνα Αύγουστο:

I. 13-8-09: Μουσική βραδιά με το συγκρότημα της κ. Θεοδοσίας Στίγκα στην πλατεία του χωριού μας.

II. Ημερήσια εκδρομή με πούλμαν, το πρώτο 10ήμερο του Αυγούστου, από την Κανδύλα. Τα μέρη που θα επισκεφτούμε θα ανακοινωθούν στο χωριό.

III. Πεζοπορία στον Άγιο Ανδρέα - Κομποτή. Η ημέρα και η ώρα θα ανακοινωθούν το βράδυ της μουσικής εκδήλωσης (13-8-09).

Παρακαλούμε όλους τους συγχωριανούς και φίλους να συμμετάσχουν σ' αυτές.

Για το Δ.Σ.
Ο Πρόεδρος, Παναγ. Ευσταθίου
Η Γραμματέας
Αθηνά Γιαννιά - Οικονομοπούλου

Η ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΤΟΥ Δ.Σ. ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ 24-5-2009 ΚΑΙ Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΤΟΥΣ ΘΗΤΕΙΑΣ ΤΟΥ

Την 24-5-2009 πραγματοποιήθηκε στα γραφεία του Συλλόγου μας η τακτική Γεν. Συνέλευση των μελών του η οποία ανέδειξε και το νέο Δ.Σ. και ενέκρινε τα πεπραγμένα και τον οικονομικό απολογισμό του απελθόντος Δ.Σ.

I. Η ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος του απελθόντος Δ.Σ. Παναγιώτης Χρ. Ευσταθίου είπε τα εξής:

Αγαπητές συμπατριώτισσες, αγαπητοί συμπατριώτες, φίλες και φίλοι του Συλλόγου καλημέρα σας.

Θα αναφερθώ εν συντομία στις δραστηριότητες του Συλλόγου μας την διετία που πέρασε.

Με μεράκι αλλά και κόπο συνεχίσαμε την έκδοση της εφημερίδας μας.

Τον Ιανουάριο του 2008 και 2009 κόψαμε με επιτυχία τις πρωτοχρονιάτικες πίτες μας, επίσης διοργανώσαμε με επιτυχία τους δύο επίσημους χορούς μας.

Στις 30 Ιουνίου εορτή των Αγίων Αποστόλων ήμαστε παρόντες στον Άγιο Ανδρέα προσφέροντας και τους Άρτους, όπως κάθε χρόνο, τιμώντας έτσι την εορτή.

Τον Αύγουστο του 2007 και 2008 διοργανώσαμε εκδρομές στον Μυστρά, Μονεμβασιά, Σπάρτη και στις Μυκίνες θέατρο Επιδαύρου Γαλατά, Πόρο αντίστοιχα.

Επίσης στη πλατεία τον Αύγουστο του 2007 και 2008 διοργανώσαμε δύο ωραίες μουσικές βραδιές με τα συγκροτήματα της Θεοδοσίας Στίγκα και Άννας Βυρινάρου.

Θα μείνει αξέχαστη βέβαια η έκθεση υφαντών παραδοσιακών στο σχολείο τον Αύγουστο, που όλοι θαυμάσαμε τον θησαυρό που κρατάει το Κανδυλιώτικο μπουζούλι.

Σε ολάιτες επίσης από την εταιρεία ΣΠΕΛΕΟ θαυμάσαμε τα Σπήλαια και τα Βάραθρα του χωριού μας. Κλείσαμε όπως πάντα με την πεζοπορία στον Αγ. Ανδρέα Κομποτή.

Όλες οι εκδηλώσεις στοίχισαν αρκετά χρήματα και ένα μεγάλο μέρος καλύφθηκε όπως πάντα από τη Νομαρχία Αρκαδίας την οποία ευχαριστούμε.

Είμαστε πάντα παρόντες στα δρώμενα του χωριού μας, στις χαρές και λύπες.

Στις 8 Νοεμβρίου εορτή του Μητροπολιτικού μας Ναού Παμμεγίστων Ταξιαρχών, τιμήσαμε με την παρουσία μας την εορτή.

Θέματα που μας απασχόλησαν: Αναδασμός, είσοδος χωριού, Μετόχι, Μοναστήρι, Πηγή Σίντζι, δρόμος Κανδύλας Φενεού, δενδροκήπιο Σχολείου.

Ανακατασκευάσαμε 4 παγκάκια στους Μύλους και στο Μοναστήρι.

Είμαστε ενεργά μέλη σε όλες τις επιτροπές έργων για το χωριό, όπως αναπαλαίωση Ναού Ταξιαρχών, Εξωραϊσμός Νεκροταφείου κ.λπ. Για το Νεκροταφείο, που τυγχάνει να είμαι και μέλος της επιτροπής σας ενημερώνω ότι υπάρχει το ποσό των 6.000 ευρώ περίπου και τώρα τον Ιούνιο-Ιούλιο θα διαθέσουμε τα χρήματα αυτά για διάφορα έργα όπως διάδρομος, συντήρηση μάνδρας, καθαρισμός κ.λπ.

- Το Νέο Δ.Σ. που θα προκύψει παρακαλείται να συνεχίσει τις προσπάθειες για εγγραφή νέων μελών για την περαιτέρω ύπαρξη του Συλλόγου.

Δυστυχώς οι Σύλλογοι ακολουθούν μια φθίνουσα πορεία και θέλουν μεγάλο αγώνα για να συνεχίσουν να υπάρχουν. Ακόμα στο νέο Δ.Σ. προτείνεται η συνέχιση υλοποίησης των παρακάτω στό-

χων:
οργάνωση κοινωνικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων, βεβαίως συνέχιση της έκδοσης των «Κανδυλιώτικων», ενδιαφέρον για την αξιοποίηση του αρχαιολογικού χώρου του θεάτρου Ορχομενού, που δυστυχώς ο Δήμος μέχρι σήμερα δεν έχει δείξει.

Τρόποι προβολής του Μοναστηριού μας και ότι άλλο είναι μέσα στις δυνατότητές του.

Θέλω με εισθε αρωγοί και συμπαρσάτες στο Νέο Δ.Σ.

Τέλος έχω υποχρέωση να ευχαριστήσω τους αγαπητούς συνεργάτες μου στο Δ.Σ. που τα δυο χρόνια που είμαστε μαζί με βοήθησαν να κάνουμε αυτά τα λίγα που έγιναν.

Συγκωρέστε μας για όσα δεν μπορέσαμε να κάνουμε ή δεν προλάβαμε.

Ευχαριστώ επίσης τους αγαπητούς φίλους και άοκνους εργάτες της Συντακτικής Επιτροπής της εφημερίδας Σταύρο Λαγό και Δημήτρη Λαρδίκο.

Ευχαριστώ όλους εσάς που είσατε πάντα δίπλα μας με την παρουσία σας και με την οικονομική σας βοήθεια, όπως επίσης και τους αγαπητούς Συμπατριώτες του εξωτερικού που πάντα μας βοηθούν για την έκδοση της εφημερίδας.

(Συνέχεια στη σελ. 6)

Απεστάλησαν τα «μπουγιουρντιά» για την έκτακτη εισφορά.

ΗΡΘΕ ΤΟ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΙΚΟ ΤΗΣ ΕΦΟΡΙΑΣ,
ΤΟ ΝΟΜΠΕΛ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΕΠΕΙΔΗ
ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΑ ΤΗ ΔΗΛΩΣΗ ΣΩΣΤΑ,
ΚΑΙ ΕΝΑ ΜΠΟΥΓΙΟΥΡΝΤΙ ΓΙΑΤΙ
ΠΑΡ' ΟΛΑ ΑΥΤΑ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ
ΜΕ ΘΕΩΡΕΙ ΚΛΕΦΤΗ!

Από τη CITY PRESS

ΜΟΡΦΕΣ: ΚΑΛΟΜΟΙΡΑ

Κόρη του Κουρναβά, φερτού από του Γκιόζα, μένανε σ' ένα σπιτάκι, -που πιότερο έμοιαζε με καλύβι,- εκεί στου Διαμαντή του Κούσμπαλη. Ο Κουρναβάς είχε ένα κοπάδι γίδια, που τα στάνιζε στου Σιριάμου, δίπλα στου Μπάκαλου, στο σημερινό καλογερικό, που του παραχώρησε ο πρόγονός μου Παπα-Βασίλης να τον βοηθήσει να ριζώσει. Και κείνος του 'ταξε δέκα γίδια, που ποτέ δεν του τα 'δωσε. Αυτό ήτανε αφορμή ο Παπάς να παραχωρήσει το σταντοτόπι στο Μοναστήρι, οπότε οι καλόγεροι του βάλανε φωτιά στα μαντριά και τον διώξαν από κει. Το τέλος του ήτανε να βρεθεί στη φυλακή για κάποιο ασήμαντο χρέος, που και εκεί πέθανε. Κώστα πρέπει να τον λέγανε και τη γυναίκα του Τασιά.

Άφησε τέσσερα κορίτσια και ένα παιδί (κατά το πελοποννησιακό). Το Γιώργη, τη Διοφάνα, τη Μαριά, την Καλομοίρα και άλλη μία, που παντρεύτηκε το Γιώργη τον Στέλιο, τη μετέπειτα Τόγκαινα. Κάμανε τρία παιδιά: το Θανάση έναν υπέρβαρο - φαινόμενο για την εποχή - το Βασίλη, καλλίφωνο τραγουδιστή, το Γιάννη, υπερκαλλίφωνο και ένα κορίτσι που το παντρέψανε στου Γκιόζα. Νέος κι ερωτευμένος με την Παναγιώτα του Αζιούνη ο Γιάννης, που, μάλλον δεν τον ήθελε, τραγουδούσε μια νύχτα όξω από το σπίτι της, - έμεινε ξάγρυπνη η Καντύλα να τον ακούσει - και αχάραγα έφυγε για Τρίπολη, Αθήνα, Αμερική. Γύρισε μισόκοπος στο χωριό και κόνεψε στην Αθήνα. Το μόνο που γνωρίζουμε για το Γιώργη του Κουρναβά, είναι ότι έφυγε στην Αμερική κι ότι τ' όνομά του βρέθηκε γραμμένο στην Αγια-Τριάδα, ότι έστειλε στη χάρη της εκατό δολάρια ή κάτι τέτοιο. Τίποτ' άλλο.

Η Διοφάνα παντρεύτηκε το Διοφάνη του Ραγκαβέλα και κάμανε τρία παιδιά: την Τασιούλα, που παντρεύτηκε το Δημήτρη τον Πρεβεζιάνο (- Σκόμπυ), τον Κωστή, που πήρε γυναίκα αδερφή του Φώτη του Γκατζιόλα και την Παναγιώτα, που παντρεύτηκε το

Γιώργη τον Ευσταθίου (Μπελεκάνο), γιο της Μαρινίτσας.

Αντρογυναίκα, πανύψηλη η Διοφάνα, τη θυμάμαι αμυδρά, γερόντισσα πλέον, καμπουριασμένη, ερχότανε ταχτικά και φχαριστιότανε τον καφέ της πάντα, ή το φαγάκι της ήταν λιτοδίαιτη. Καθότανε πάντα στο σκαμί. Η φωνή της ήταν δυνατή και βαριά. Η Μαριά παντρεύτηκε το Νικόλα το Μπράτα, Γορτύνιο - φερτό - μεγαλονοικοκύρη, που έκαμε και πρόεδρος της Καντύλας και κάμανε δυο παιδιά: τον Κώστα και την Τασιά, γιαγιά μου (μάννα του πατέρα μου), που παντρεύτηκε το Μιχάλη τον Παπαβασίλη, γιο του Κωσταντή, σμίγοντας δυο τεράστιες περουσίες. Ο Κώστας έφυγε στην Αμερική, όπου πλούτισε. Έστειλε και πολλά για την εποχή λεφτά, που όμως οι δικοί μας δεν αξιοποίησαν. Παραμείνανε στην κασέλα τούβλα κολλαριστά και στη συνέχεια γίνανε ράλικα! Μου βάλανε και τ' όνομά του, για να τιμήσουνε τη μνήμη του.

Η Καλομοίρα παντρεύτηκε το Στάθη το Βαρδουινιώτη (Πουλακίδα), και κάμανε τέσσερα παιδιά: το Βαγγέλη, το Στέλιο, τη Μαργαρίτα και τη Φωτεινή. Ο Πουλακίδας έφαγε σπερνά στο μνημόσυνο του αστυνόμου του Κουλάκη, δηλητηριάστηκε και πέθανε. Έτσι η Καλομοίρα, μάννα και πατέρα, μεγάλωσε τα παιδιά της. Ο Βαγγέλης, ένας όμορφος άντρας καλλίφωνος πιότερο - λένε- από τον Καλομοίρη, βρέθηκε στη φυλακή στην Τρίπολη, για ένα χρέος πενήντα δραχμών. Λέγεται ότι έπαιξε τη στρώση για να το πληρώσει και την έχασε. Αρρώστησε βαριά, πήγε η Καλομοίρα με το γαϊδούρι και τον ήφερε, αλλά σε κάμποσο καιρό πέθανε! Ήτανε φαίνεται η μοίρα τους αυτή!

Ο Στέλιος, κι αυτός λεβεντόπαιδο και μπεσαλής, πήγε κοπέλι στου Μπάκαλου. Τον αγαπήσανε και θέλανε να τον κάμουνε γαμπρό στην Τασιά, μετέπειτα Νταγλήραινα. Φαίνεται όμως ότι πήρε θάρρος κάποτε που λείπανε οι άλλοι, η Τασιά τον μπερντάχισε και έφυγε από τη ντροπή του. Αλλά πήγε ο αδερφός της ο Φώτης και τον ξαναπήρε. Ήτανε

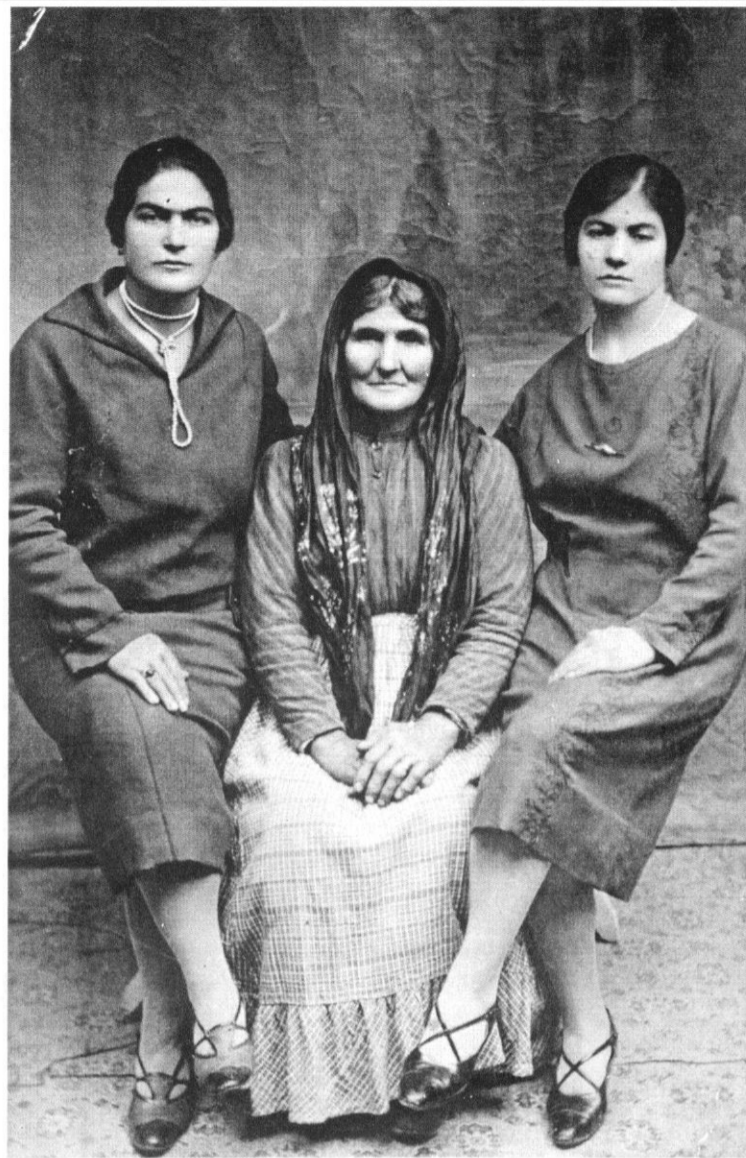
πολύ καλό παιδί. Τελικά κατέληξε στην Αμερική και δε ματαγύρισε. Τον συνάντησε ο Κώστας ο Μπάκαλος όταν πήγε εκεί, γέροντα πλέον και τα είπανε για τα καλά.

Η Μαργαρίτα, μια λεβεντογυναίκα, παντρεύτηκε στον Περαία κάποιον, που είχε ήδη δυο αγόρια κι ένα κορίτσι. Δικά της παιδιά δεν έκαμε.

Η Φωτεινή, πιο λοβότερη στο μπόι αλλά με ψυχή, παντρεύτηκε και κείνη στον Περαία, ένα λεβεντόανθρωπο άρχοντα, Λαμιώτη την καταγωγή, το Γιάννη Αργυρίου, απόλληλο της «ΕΛΑΪΣ». Κάμανε μια κόρη, την Κική. Μένανε στο πατρικό μας, όταν ερχόσανε στην Καντύλα για παραθέρι.

Η Καλομοίρα, μόνη πλέον, παντρεύτηκε κάποιονε στου Μπουγιάντι, αλλά μόνο για μια ημέρα, αφού του ρίξε ένα γερό μπερντάχι και την επόμενη γύρισε στο χωριό! Στη συνέχεια παντρεύτηκε τον Πάνο (Παναγούλια) το Μανιάτη και κάμανε άλλα δυο παιδιά: το Βασίλη, το γνωστό καλλίφωνο Καλομοίρη και το Στέλιο. Ο Καλομοίρης παντρεύτηκε τη Σταυρούλα του Ράγκου, που στη συνέχεια κόνεψανε στο Ζευγολατιό της Κορινθίας. Κάμανε κι αυτοί δυο παιδιά: το Δήμο και τον Πάνο, που βρίσκεται στην Αμερική. Και τα δύο καλλίφωνα, πήρανε φλέβα-νότα Κουρναβαίικη και Μανιαταίικη. Μια Κουρναβαίικη νότα στη φωνή, πήρε και ο Πρίαμος.

Κι έτσι η Καλομοίρα έμεινε πάλι μοναχή της στο σπίτι της, στο σημερινό του Βάγγου του Κιούση. Λέγεται ότι δικάστηκε για κάποιο αδίκημα (πιθανό να κοπάνησε κάποιονε) σε ένα μήνα φυλακή, ή να πει μια κουταλιά πετρέλαιο και φυσικά προτίμησε το δεύτερο. Λεβεντογυναίκα, περήφανη, καλλίφωνη, σπάνια μοιρολογίστρα και μέγιστη αγωνίστρια σ' όλη της τη ζωή, άφησε εποχή. Στη θωριά της, οι γυναίκες σταματούσανε ορθές και κάνανε τόπο στο κεφάλι του νεκρού για να κάτσει. Και κείνη, ταίριαζε επί τόπου το συγκλονιστικό μοιρολόγι της με τη μοναδική φωνή της, ανάλογα την περίπτωση και ράγιζε το λιθάρι! Κάτι παρόμοιο έγινε όταν σκο-

Η Καλομοίρα με τις κόρες της Μαργαρίτα και Φωτεινή το 1928.

τώθηκε στο διάσελο ο Πάνος του Μπαρτζή, περίπου στα εικοσιτέσσερα του, όταν έπεσε το έλατο από πάνω του. Με το μπάσιμο στο σπίτι του νεκρού, πεταχτήκανε ορθοί και μείνανε όλοι ξεροί στο άκουσμα της φωνής της: «Πάνο μου ποιό ήταν τ' όνειρο ποιό ήταν τ' απάντημά σου και ποιός σε «καλημέρησε», που ήβρες το μεπελά σου;». Αυτή ήτανε η Καλομοίρα.

Τη θυμήθηκα κατά καλά. Ερχότανε ταχτικά και καθότανε μπαίνοντας δεξιά πάντα, στο παραγώνι, σ' ένα ράσινο προσκέφαλο μακρυνάρι, σταυροπόδι. Κι εκεί, με τα χέρια στα γόνατα, έκανε μισομετανοίες, μουμουρίζοντας τα δικά της, χουχουλιότανε και συχνά θεομαχίότανε. - Γνωρίσματα Κουρναβαίικα, που τα πήραμε πολλοί στα σόγια! Εκεί

λοιπόν παραγωνιά, έβαζε κάτι στο στόμα της, ή έπινε καφέ. Ήταν και κείνη λιτοδίαιτη μέχρι που κατάπεσε και πηγαίναμε εμείς στο σπίτι της με ό,τι βρισκότανε. Το χειμώνα της ανάβαμε και τη φωτιά με πουρνάρια και ξύλα - λιανοτάρια. Πολλές φορές μας παραπονιότανε ότι πάλευε οληνυχτίς με το θερίο, που την πλάκωνε στο θώρακα!

Έφυγε από τη ζωή εκεί γύρω στα πενήντα δυο. Καλομοίρα λοιπόν, η έτσι κι αλλιώς τραγική μορφή.

Κώστας Πρίαμος ή Κ. Μπράτας, ή Κ. Κουρναβάς.

ΥΓ.: Πηγή μου, για κάποιες λεπτομέρειες και ονόματα, είναι ο μπαρμπα-Γιώργης ο Βαρδουινιώτης. Να είσαι καλά μπαρμπα-Γιώργη, να μας παρέχεις ενημέρωση και τις γνώσεις σου.

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΑ

Θεια-Λένη, μετά τον Όθωνα, ποιος κυβέρνησε την Ελλάδα, ο Ιωάννης Καποδίστριας; Ρώπνε ο Γιάνκος, μετέπειτα δικηγόρος στην Τρίπολη, πολύ μορφωμένος και ιδιόρρυθμος. Για να πάρει την άμεση απάντηση από την γρια-Γιώργαινα του Ζιαζιά: «Δε θυμάμαι, Γιάνκο μου, γιατί τσείνη την εποχή ήμουνα σα μπάνια σου Παλούμπα»!! Είπατε τίποτα;

Κ. Μπράτας

ΤΟ ΜΑΙΝΑΛΟ

(Συνέχεια από τη σελ. 2)

ρίχνουν τη σκιά τους. Στο πένμορφο αυτό χωριό του Μαινάλου υπάρχει η μονόκλιτη βασιλική της Παναγίας, με εξαιρετικές τοιχογραφίες των αδελφών Κακαβά.

Η Πιάνα έπειτα καμαρώνει πάνω στο ύψωμα με τον επιβλητικό της ναό του Αγίου Γεωργίου, κτισμένη πάνω στην αρχαία Δίπαια. Κοντά της νερόμυλοι και νεροτριβές, θυμίζουν παλιούς καιρούς της αγροτικής και παραδοσιακής αρκαδικής ζωής.

Μετά την Πιάνα βαδίζει κανένας για την Αλωνίσταινα, την ιδιαίτερη πατρίδα της μάννας του Κολοκοτρώνη Ζαμπέτας, γεμάτη από λίθινα σπίτια και αρχοντικά,

που θυίζουν την αρκαδική λεβεντιά. Το αρχοντικό του Δημητράκοπούλου (Τουρκοβασίλη) μας εντυπωσιάζει και μας φέρνει στο νου ηρωικές σελίδες από τα χρόνια του Εικοσιένα.

Χωμένο μέσα στα έλατα στέκει χαλασμένο το Αρκουδόρεμα με μόνη συντροφιά το μικρό εκκλησάκι της Παναγίας, εικονογραφημένο από τους αδερφούς Κουλιδά, το 1751. Ήταν κι αυτό κάποτε χωριό των Κολοκοτρωνάων μα γρήγορα ερημώθηκε όταν αυτοί σκορπίστηκαν αλλού και ιδιαίτερα στο Λυμποβίσι για καλύτερη προστασία. Εκεί και το σπίτι του Γέρου του Μοριά, και τα Κολοκοτρωνάικα λημέρια. Το σπίτι του Θεόδω-

ρου Κολοκοτρώνη βρέθηκε και αναστηλώθηκε. Με δαπάνες του Παναγιώτη Αγγελόπουλου αργότερα χτίστηκε ένα άλλο που έγινε Μουσείο και στέγασε αρχαιολογικά υλικά της ένδοξης οικογένειας των Κολοκοτρωνάων που κέρησαν τη λευτεριά στην σκλαβωμένη πατρίδα. Δίπλα στα θεμέλια του πατρικού του σπιτιού και η προτομή του και λίγο πιο κάτω ο Αγιάνης, εκεί που εκκλησιαζότουσαν κάποτε οι Κολοκοτρωνάοι. Όλοι οι τόποι αυτοί είναι ιεροί και μας φέρνουν στη μνήμη εικόνες λεβεντιάς και ανδρείας μιας εποχής αγωνιστικής για την πολυπόθητη λευτεριά μας.

ΗΓΕΤΕΣ

(Για να μην ξεχνάνε οι λαοί.)

Οι αληθινοί ηγέτες που έχουν ψυχή και α.....α στα παντελόνια τους, προκειμένου να υπερασπιστούν πατρίδα, σύνορα και λαούς, αν χρειαστεί φτάνουν μέχρι τον τάφο. Οι δειλοί πεθαίνουν κάθε μέρα. Οι γενναίοι ούτε μια φορά. Γιατί γι' αυτούς αθανασία είναι ο θάνατος. Φωτεινό παράδειγμα για τους «ηγέτες» - ανθρώπια όπου γης, ο γίγαντας Σλόμπονταν Μιλόσεβιτς, που παρέδωσαν οι προδότες - αντίπαλοι συμπατριώτες του στο αμερικανοπληρωμένο «Δικαστήριο» της Χάγης, όπου και τον δολοφόνησαν!

Για να τους πάρουν στη συνέχεια και το Κοσσυφοπέδιο, να το κάνουν τη μεγαλύτερη βάση στα Βαλκάνια, όπως και το μεγαλύτερο ναρκωεργαστήριο δίπλα στα Σκόπια!

Τίποτ' άλλο.

Κώστας Πρίαμος

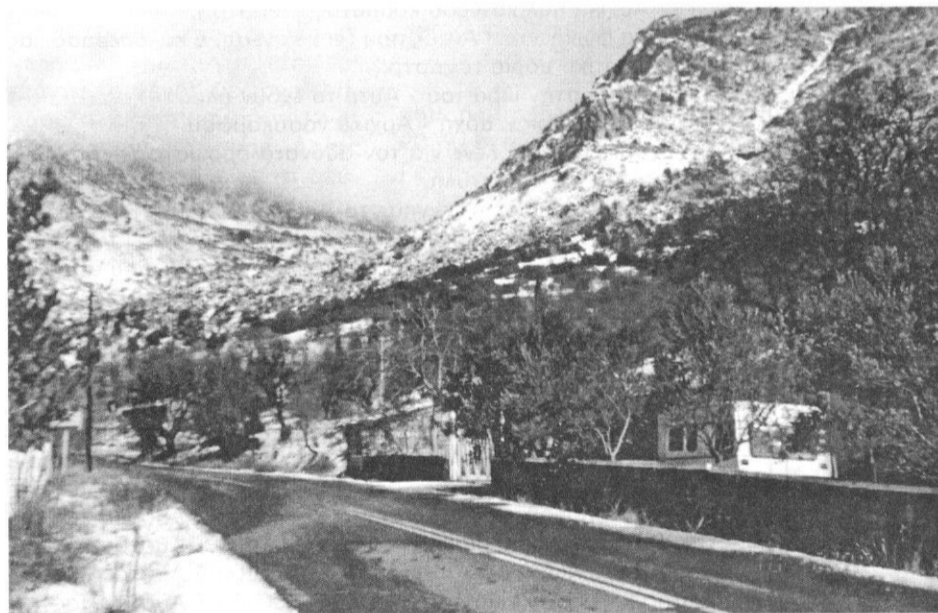
ΑΠΟ ΤΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΟΥ ΦΙΛΟΥ ΚΑΙ ΛΑΤΡΗ ΤΗΣ ΚΑΝΔΥΛΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΥ ΝΙΚΟΥ ΜΑΡΚΑΚΗ

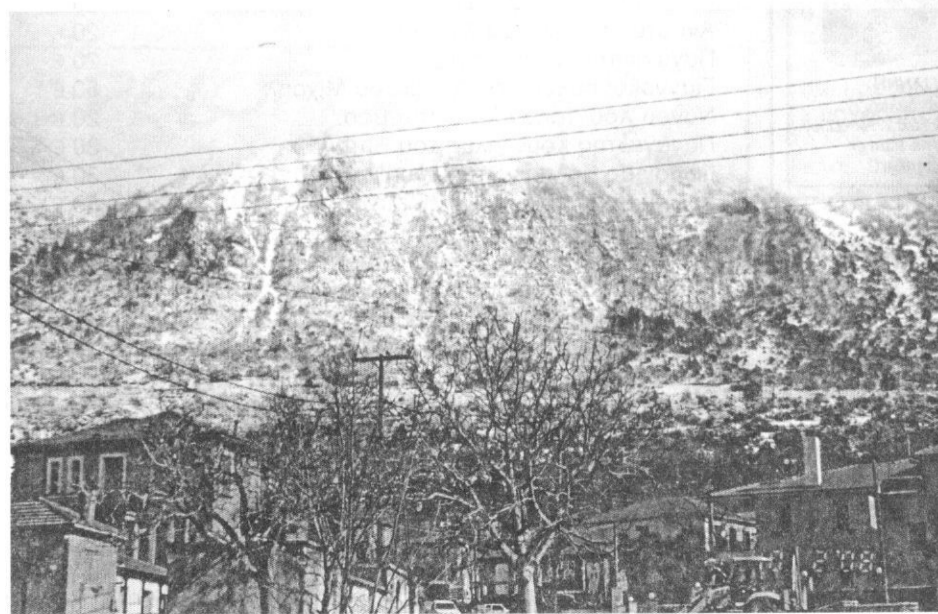
Ο Ν. Μαρκάκης με οικογένειες εργαζομένων τότε στη ΜΟΜΑ (Τσιλικά, Ιωαννίδη) (1970)

Η Κανδύλα ηλιολουσμένη (1969)

Περιοχή «Λαχίδα». Δρόμος Κανδύλα - Σκοτεινή - Νεμέα που η διάνοιξή του αποτελούσε όνειρο ζωής για την Καντύλα. Μεγάλη παράλειψη των Δημοτικών αρχόντων η μη επέκταση του σχεδίου πόλεως προς ανατολάς και μετά την πρώτη στροφή.

Ο Άγιος Κών/νος χιονισμένος όπως φαίνεται από την τaráτσα του «Παναγάρα»

Από τη συνάντηση των δυο επιταφίων το βράδυ της Μ. Παρασκευής 17-4-09. Ο πρώτος και αριστερά όπως βλέπουμε είναι της ενορίας των Ταξιάρχων και ο δεξιά της ενορίας Γενν. Χριστού. Κόσμος πολύς και βραδιά σχεδόν καλοκαιρινή.

Από τη θεία λειτουργία στην Αγία Τριάδα 8-6-09. Μια ηλιόλουστη και πολύ ζεστή ημέρα με αρκετούς προσκυνητές. Συλλειτουργήσαν οι ιερείς του χωριού μας π. Δημήτριος Προκόπος και π. Βασίλειος Ξηρογιάννης.

Δεκαετία 1920. Η Βασιλική σύζυγος Χαραλάμπου Αγριοστάθη και οι θυγατέρες του Παναγή Δρόσου (Λατζιβή) Κατερίνα (στο μέσον) και Κυράτσω (δεξιά) ανύπαντρες.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

I. Από τον Πρόεδρο Συλλόγου Αρκάδων Κορινθίας κ. Τάκη Κωνσταντόπουλο ελάβαμε και δημοσιεύουμε την παρακάτω επιστολή του. Τον ευχαριστούμε για τα καλά του λόγια.

Αγαπητέ κ. Ευσταθίου.

Μαζί με τις ευχές μου, σας συγχαίρω για την ωραία εφημερίδα του Συλλόγου σας.

Και εσείς και τα προηγούμενα Δ.Σ. μας έχετε υποχρεώσει που μας την στέλνετε.

- Ενδιαφέρον το ιστορικό των πεσόντων Κανδυλαίων του φίλου μας κ. Φάνη Δεληγιάννη και το ιστορικό του Ζιαζιά.

Ευχαριστούμε πολύ.

II. Επίσης από τον συμπατριώτη Αθανάσιο Ιωάν. Χουντάλα, από την Μελβούρνη, λάβαμε και δημοσιεύουμε επιστολή του. Τον ευχαριστούμε και εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια για το θάνατο του αδελφού του:

Μελβούρνη 27 Μαΐου 2009

Προς:

Τον Σύλλογο των εν Αθήναις και Απανταχού ΚΑΝΔΥΛΙΩΤΩΝ «Η ΠΡΟΟΔΟΣ»

Αγαπητέ κ. Πρόεδρε, αφού σας ευχηθώ καλή επιτυχία στα καθήκοντά σας, που για 3η φορά, ύστερα από τις πρόσφατες εκλογές, αναλάβετε, σας παρακαλώ να δώσετε τις θερμές μου ευχές, σ' όλο το Δ. Συμβούλιο του συλλόγου και στην επιτροπή που εκδίδει την εφημερίδα «Τά Κανδυλιώτικα».

Η εφημερίδα του χωριού μας, που κοπιάζουν οι φίλοι και συμπατριώτες για την έκδοσή της και την αποστολή σ' εμάς τους όπου γης ξενιτεμένους που την περιμένουμε για να μάθουμε νέα του χωριού, προσφέρει την καλύτερη συντροφιά και ενημέρωση. Εύχομαι να συνεχίσει να εκδίδεται για πολλά χρόνια, ώστε να κρατάει συντροφιά και ενωμένες τις μέλλουσες γενιές των Κανδυλιωτών.

Σας στέλνω για την ενίσχυσή της 150 δολάρια Αυστραλίας (Ευρώ 80,00) στη μνήμη των αδελφών μου Κώστα και Γιώργου που άφησαν την τελευταία τους πνοή στον Καναδά.

Σας στέλνω και σας παρακαλώ να δημοσιεύσετε, αν είναι εύκολο, το τελευταίο αντίο στον αδελφό μου Κώστα.

**Με πατριωτικούς χαιρετισμούς
Αθανάσιος Ιωάν. Χουντάλας (ΝΤΕΛΗΣ)**

Η ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΤΟΥ Δ.Σ.

(συνέχεια από τη σελ. 1)

δας. Τον ΚΕΚΡΟΠΑ, το Σύλλογο Τορόντο, το Σύλλογο Αυστραλίας. Εύχομαι το νέο Δ.Σ. που θα προκύψει να έχει επιτυχία στο έργο του για το καλό του χωριού μας.

Σας ευχαριστώ και σας εύχομαι καλό καλοκαίρι.

ΥΓ.: Απομόνησα να σας πω ότι φέτος τον Αύγουστο έχουμε και το 8ο κατά σειρά Αντάμωμα που γίνεται κάθε τρία χρόνια, οπότε προκύπτει άλλη μια επιπλέον υποχρέωση του νέου Δ.Σ. για την πραγματοποίησή του.

II. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

από 20-5-2007 έως 24-5-2009

ΕΣΟΔΑ	
Υπόλοιπο προηγ. Χρήσης	11.836,95
Έσοδα κορού 2008 και 2009	4.001,00
Έσοδα πώλησης ημερολογίων	780,00
Τόκοι	124,42
Συνδρομές μελών	16.095,05
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	32.837,42
ΕΞΟΔΑ	
Εκτύπωση εφημερίδας	4.225,90
Ταχυδρομική δαπάνη εφημερίδας	4.020,00
Εκτύπωση ημερολογίων 2008	630,00
Τηλεοπτική Κάλυψη έκθεσης υφαντών	150,00
Συναυλία στην πλατεία 2007	1.000,00
Έξοδα Θεατρικής Ομάδας 2007	400,00
Έξοδα Έκθεσης Υφαντών 2007	670,00
Χορηγία Συλλόγου των Σπληαιολόγων	300,00
Γεύμα ομάδας Σπληαιολόγων	150,00
Ανανέωση Internet	200,00
Εκδρομή 2007 & 2008	1.410,00
Δαπάνη για κτηματολόγιο	70,00
Κατασκευή παγκακιών σε Μοναστήρι και Μύλους	500,00
Αγορά φωτογραφικής μηχανής	185,00
Αρτοκλασία 2007 & 2008	180,00
Λειτουργικά έξοδα	3.107,00
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ	17.107,90
Υπόλοιπο νέας Χρήσης	<u>15.729,52</u>
	32.837,42

**Ο Ταμίας
Νικ. Χαρ. Δούκας**

ELXI

RENT A CAR

Ελένη Ξηρόγιαννη - Πετμεζά

Λεωφ. Συγγρού 114, 11742 Αθήνα
Τηλ.: 210 9227100-Fax: 210 9215301

Κατάντια

Και μέσα στη γενική απαξίωση των πάντων, κάποιοι κοινοί συκοφάντες, συκοφαντούν ανθρώπους ασύστολα και συστηματικά, επιχειρώντας σκόπιμα να σπλώσουν υπολήψεις! Φυσικά, μέχρι να νιώσουν στο σβέρο τους την ανάσα του Εισαγγελέα...

Αυτά προς το παρόν.
Κώστας Πρίamos

ΔΙΔΑΧΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΦΗΤΕΙΣ ΑΓΙΩΝ**Μέγας Βασίλειος:**

Πρέπει να δείχνουμε για την αλήθειαν θάρρος, ακόμη και αν σκανδαλίζονται μερικοί.

Ιωάννης Χρυσόστομος:

Ειπέ την αμαρτίαν δια να εξαλείψης την αμαρτίαν.

Ιωάννης Χρυσόστομος:

Μην προτιμάς την ομόνοια από την αλήθεια, αλλά με γενναιότητα να στέκεσαι μέχρι θανάτου. Την αλήθεια ποτέ μην την προδώσης.

Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός:

Όλες οι πίστες είναι ψεύτικες μόνον η πίστις των ορθοδόξων είναι καλή και Αγία. Εάν απωλέσωμε την ορθοδοξία μας θα χάσωμε και την ελευθερίαν μας.

Προφητεία του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού:

Την Κωνσταντινούπολι θα την πάρουμε πάλι. Θα γίνη ελληνική. Όχι εμείς με την δύναμίν μας, αλλά οι μεγάλες δυνάμεις θα πολεμήσουν και θα μας την δώσουν για τα συμφέροντά τους.

Η Τουρκία θα διαλυθή. Το ένα τρίτο της Τουρκίας θα σκοτωθή, το ένα τρίτο της Τουρκίας θα γίνουν χριστιανοί ορθόδοξοι και το άλλο τρίτο της Τουρκίας θα σκορπίσουν στα βάθη της Ασίας.

Η Κωνσταντινούπολις θα γίνη πάλι ορθόδοξη Ελληνική. Αυτό το προφήτεψε και ο Πατήρ Παΐσιος που έζησε μοναχός στο Άγιον Όρος.

Κοιμήθηκε το έτος 1993.

**Λεωνίδας Κ. Χονδρός
Ιεροψάλτης**

ΑΦΟΙ Ν. ΞΗΡΟΓΙΑΝΝΗ
Κεφαλόβρυσο Κανδύλας,
Τηλ.: 27960-22004, Τηλ. & Fax: 27960-22350
E-mail: info@taverna-hani.gr
www.taverna-hani.gr

**ΠΡΟΣΦΟΡΑ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΞΩΡΑΪΣΜΟ
ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΥ**

Ο Δρόσος Φίλιππος του Μιχαήλ προσέφερε 50 ευρώ εις μνήμην της εξαδέλφης του Παναγιώτας συζύγου Μιχαήλ Ζερβογιάννη το γένος Χρήστου Δρόσου.

Η Επιτροπή τον ευχαριστεί θερμά.

ΤΟ ΚΑΝΤΥΛΑΪΚΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

- Έτσι λένε οι Καντυλαίοι το αραποσίτι με λίγα και αραιά σπυριά.
- Χαρακτηρισμός παλληκαριών.
- Έτσι λένε οι Καντυλαίοι και τα βρόμικα ρούχα - Ομοιοκατάληκτα λαϊκά δίστιχα τραγούδια.
- Το... μισό όνομα της Κωνσταντίνης - Αρχικά οργανισμού.
- Σ' αυτόν καταλήγουμε όλοι (ονομ.) - Για την κατάληψή του χύθηκε πολύ αίμα.
- Αρχή εντολής - Το ασκούν οι αρχηγοί Κρατών και τα κράτη-μέλη διεθνών οργανισμών (αντιστρ.).
- Γνωστό για το μεγάλο καρναβάλι του - Πράξη που αντιβαίνει σε αρχές και αξίες που θεωρούνται ιερές και απαραβίαστες (αρχ.) - Ο θεός Ήλιος των αρχαίων Αιγυπτίων.
- Λάσπη (αρχ.) - Υποθετικός σύνδεσμος.
- Κι αυτή παίρνουν τα ξωτικά - Αυτή τα έχει τετρακόσια.
- Δεν τους καταπολεμούν τα αντιβιοτικά - Παρατσούκλι συγχωριανού μας.
- Καταριέμαι, αποβάλλω από το σώμα της Εκκλησίας.

ΚΑΘΕΤΩΣ

- Τέτοια είχαν παλιότερα οι αυλές και τα κατώγια.
- Ξεκούραστα, αναπαυτικά, βολικά - Η ακρόπολη της Τροίας.
- Άλλη ονομασία για τα στρούσελα.
- Άλλη ονομασία των Περσών - Μουσική νότα.
- Αντιθετικός σύνδεσμος - Μπορεί να είναι για κάποιον και κύκνειο. Αρχικά παλαιότερου κόμματος (αντιστρ.).
- Όμοια φωνήεντα - Αυτός που ζει με άνεση, ο καλοπερασάκις (αιτ.) - Αρνητικό μόριο (αντίστρ.).
- Δεν είναι στην ώρα του - Αυτό το έχουν όλοι.
- Λιμανάκι χωρίς... αρχή - Αρχικά νοσοκομείου.
- «... να ιδρώσει», λένε για τον αδύνατο άρρωστο (αντιστρ.) - Παράγεται και στην Καντύλα.
- Αρχικά νεολαίας - Γέννησε το Δία (αντίστρ.) - Προστακτική ενεστ. του ζώ *(β' εν., αντιστρ.).
- Μια χαρά μέσα στην έρημο - Μέλλων ρήματος που σημαίνει και χτυπά.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ

(Καταχωρούνται ποσά άνω των 20 ευρώ)

Καρζής Στέφανος του Ευαγγέλου	100 €
Γιαννακόπουλος Δημήτριος	100 \$ Αυστραλίας
Προκόπος φώτιος	100 \$ Αυστραλίας
Γκάνας Χρήστος	100 \$ Αυστραλίας
Πανόπουλος Δημήτριος	100 \$ Αυστραλίας
Χουντάλας Κων/νος	100 \$ Αυστραλίας
Σωτηρόπουλος Γεώργιος	100 \$ Αυστραλίας
Πασιαλής Ευάγγελος	100 \$ Αυστραλίας
Πασιαλής Κων/νος	100 \$ Αυστραλίας
Κανδαλέπας Παναγιώτης	50 \$ Αυστραλίας
Οικονομόουλος Θεοφάνης του Γεωργίου	20 €
Αναστασία Ζαμπάρα-Δρόσου	20 €
Παναγιώτης Φερεντίνος	20 €
Γιαννακοπούλου Χρυσούλα του Μιχαήλ	50 €
Νάνου Χουντάλα Ελένη του Βασ.	20 €
Παναγιώτης Χουντάλας του Βασ.	30 €
Γεώργιος Καλπακιώτης του Παν.	30 €
Γεώργιος Κωστόουρος του Μιχαήλ	30 €
Πανόπουλος Χρήστος	40 €
Πανοπούλου Ελένη	40 €
Ευστάθιος Ευσταθίου του Γεωργίου	50 €
Χρήστος Κανδαλέπας του Ευαγγέλου	200 \$ Αυστραλίας
Μάγδα Δούκα-Κώνστα	100 \$ Αυστραλίας
Αθανάσιος Χουντάλας του Ιωάννου	80 €
εις μνήμην αδελφών του Κώστα και Γεωργίου	
Σύλλογος Μελβούρνης Αυστραλίας	
«Ο Άγιος Κων/νος»	500 \$ Αυστραλίας
Έφη Πανοπούλου-Παλαιολόγου,	
Αυστραλία	100 \$ Αυστραλίας
Ο Σύλλογος ευχαριστεί θερμά.	

